

TOIMINTAKERTOMUS

2022

FUN Suomen yliopistokirjastojen
verkosto

Jäsenet 2022

- Minna Abrahamsson-Sipponen, Oulun yliopiston kirjasto
- Marianne Dube, Margareta Danielsson (1.8.2021–31.7.2022), Svenska handelshögskolans bibliotek
- Tommi Harju, varapuheenjohtaja, Taideyliopiston kirjasto
- Tiina Järvinen, Maanpuolustuskorkeakoulun kirjasto
- Päivi Kaiponen, Helsingin yliopiston kirjasto (1.6.2022–11.8.2022)
- Anne Lehto, Tritonia
- Riitta Lähdemäki, Tampereen yliopiston kirjasto
- Ari Muhonen, puheenjohtaja, Itä-Suomen yliopiston kirjasto
- Yrsa Neuman, Åbo Akademis bibliotek
- Minna Niemi-Grundström, Helsingin yliopiston kirjasto (12.8.2022 alkaen)
- Ulla Nygrén, Turun yliopiston kirjasto
- Pekka Olsbo, Jyväskylän yliopiston Avoimen tiedon keskus
- Susanna Parikka, Lapin korkeakoulukirjasto
- Matti Raatikainen, Aalto-yliopiston oppimispalvelut
- Kimmo Tuominen, Helsingin yliopiston kirjasto (31.5.2022 asti)
- Miia Willman, LUT-tiedekirjasto

Työvaliokunta 2022

- Tommi Harju, varapuheenjohtaja, Taideyliopiston kirjasto
- Ari Muhonen, puheenjohtaja, Itä-Suomen yliopiston kirjasto
- Susanna Parikka, Lapin korkeakoulukirjasto
- Matti Raatikainen, Aalto-yliopiston oppimispalvelut
- Miia Willman, LUT-tiedekirjasto

Yhteistyösihteeri 2022

Anu Keinänen 1.2.2021–
(vanhempainvapaa 12.12.2022 alkaen)

Jyväskylän yliopisto
Avoimen tiedon keskus

PL 35 (B, Lähde)
40014 Jyväskylän yliopisto

anjekake(at)jyu.fi
+358 40 835 3976

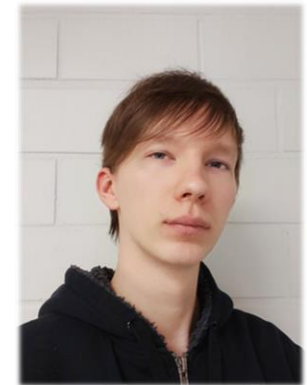

Niko Niskanen 12.12.2022–11.8.2023

Itä-Suomen yliopisto
Itä-Suomen yliopiston kirjasto

Yliopistokatu 4 (Carelia)
80100 Joensuun kampus

niko.niskanen(at)uef.fi
+358 50 352 1103

FUNin kokoukset 2022

FUNin kokous 5/2022 Turussa

Kuva: Yrsa Neuman

FUNin kokous 3/2022 Helsingissä

Kuva: Anu Keinänen

Muut kokoukset järjestettiin vuonna 2022 etäyhteydellä.

[FUNin kokousmuistiot](#)

Kokous 1/2022

- Etäkokous 4.2.2022 klo 9–12
- Hyväksyttiin vuoden 2021 toimintakertomus.
- Hyväksyttiin vuoden 2022 talousarvio ja kirjastojen maksuosuudet.
- Toimintasuunnitelman 2021–2022 tarkistaminen. Päätettiin päivityksistä toimintasuunnitelmaan vuodelle 2022.
- Käsiteltiin kotimaisten tieteellisten kirjojen avoimuuden tilannetta.
- Keskusteltiin tieteellisten kirjastojen tilastoinnista.
- Käsiteltiin raportit työryhmien toiminnasta.
- Keskusteltiin FUNin blogin kehittämisestä.
- Käytiin läpi saapuneet nimeämis- ja lausuntopyynnöt.

Kokous 2/2022

- Etäkokous 7.4.2022 klo 9–12
- Puheenjohtaja kertoi työvaliokunnan ja AMKITin 6.4.2022 tapaamisesta.
- Keskusteltiin timantti OA:sta ja avoimen tieteen tulevaisuudesta.
- Keskusteltiin budjetoidun hankkeen toteuttamisesta ja päätettiin webinaarin järjestämisestä.
- Käsiteltiin FUNin tulevia kokouksia ja kokousaiheita.
- Käytiin läpi FUNin saamat lausuntopyynnöt.
- FUN päätti rahalahjoituksesta Ukrainan Kansalliskirjastolle.
- Sidosryhmätapaaminen Digivision 2030 hankepäälliköiden Tuula Heiden ja Sakari Heikkilän kanssa.

Kokous 3/2022

- Lähikokous Helsingissä 2.6.2022 klo 10–14
- Käytiin läpi tilastointia vuodelta 2021 sekä tilastojen vertailun mahdollistamista. Päätettiin tilastojen koostamisesta ja julkaisemisesta FUNin verkkosivuille.
- Käytiin läpi FUNin webinaarityöryhmän ja FUNin viestintätyöryhmän tilannekatsaukset.
- Sidosryhmätapaaminen Varastokirjaston johtaja Johanna Vesterisen kanssa.
- Sidosryhmätapaaminen TSV:n avoimen tieteen pääsihteeri Henriikka Mustajoen kanssa.
- Keskusteltiin puheenjohtajahaun aloittamisesta vuosille 2023–2024.
- Keskusteltiin henkilökuntavaihdon uudistamisesta ja markkinoinnista.
- Keskusteltiin syksyn kokousteemoista.

Kokous 4/2022

- Etäkokous 16.9.2022 klo 9–12
- Keskusteltiin puheenjohtajahaun tilanteesta kaudelle 2023–2024.
- Viestintätyöryhmä esitteli viestintästrategian luonnoksen.
- Keskusteltiin palkkausasioista yliopistokirjastoissa.
- Päätettiin henkilökuntavaihdon uudesta nimestä työvaliokunnan esityksen pohjalta.
- Käsiteltiin tulevien kokousten teemat ja aiheet.
- Käytiin läpi nimeämis- ja lausuntopyynnöt.
- Sidosryhmätapaaminen FUCION puheenjohtaja Ari Hirvosen ja FUCION työvaliokunnan kanssa. Aiheena FUCION ja FUNin ajankohtaiset asiat ja Digivisio 2030.

Kokous 5/2022

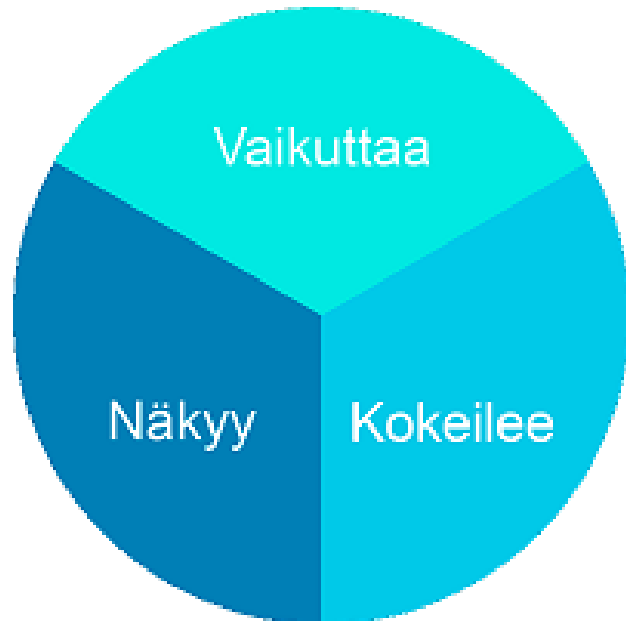
- Lähikokous Turussa 8.11.2022 klo 10–15
- Yrsa Neuman ja Ulla Nygrén kertoivat Åbo Akademis bibliotekin ja Turun yliopiston kirjaston ajankohtaiset kuulumiset. Palvelupäällikkö Jukka Rantasaari kertoi tohtoriopiskelijoille suunnatusta Basics of Research Data Management-kurssista.
- Nimettiin Tommi Harju FUNin puheenjohtajaksi kaudelle 2023–2024.
- Päätettiin työvaliokunnan kokoonpanosta kaudelle 2023–2024.
- Keskusteltiin vuoden 2021 tilastoista ja päätettiin tilastojen avainluvusta.
- Keskusteltiin yliopistokirjastojen ja FUNin roolista tulevaisuudessa, Digivisiosta 2030 sekä OKM:n konsernihankkeesta.
- Keskusteltiin yliopistokirjastojen hiilijalanjäljestä ja kestävästä kehityksestä. Vierailijana asiantuntija Noora Montonen.
- Keskusteltiin kirjastojen aineistopolitiikasta ja avoimen tieteen vaikutuksesta kokoelmatyöhön. Vierailijana palvelupäällikkö Elina Kähö.
- Hyväksyttiin viestintästrategia kaudelle 2023–2024. Keskusteltiin viestintäsuunnitelman luonnoksesta.

Kokous 6/2022

- Etäkokous 8.12.2022 klo 9–12
- Keskusteltiin toimintasuunnitelman 2021–2022 toteutumisesta vuonna 2022.
- Keskusteltiin uudistetuista kokouskäytännöistä ja FUNin etäkahveista. Käytiin läpi vuosikellon 2022 luonnos.
- Keskusteltiin FUNin yhteisistä linjauksista ja keinoista, joilla yhteisiä linjauksia voidaan saavuttaa ja konkretisoida.
- Käytiin läpi vuoden 2022 toimintakertomuksen luonnos.
- Päätettiin puheenjohtajan kuluvan vuoden vuosipalkkiosta.
- Sidosryhmätapaaminen Unifin toiminnan johtajan Tanja Risikon ja kehittämispäällikkö Eeva Nyrövaaran kanssa.

FUN – Tieteen käyttövoima

Strategia 2021–2024

- FUNin strategia pohjautuu FUN visioon: FUN vaikuttaa, FUN kokeilee ja FUN näkyy.
- Strategia 2021–2024 on kokonaisuudessaan luettavissa [FUNin verkkosivuilla](#).

FUN vaikuttaa

- FUN osallistui kansallisen bibliometriikkaseminaarin suunnitteluun yhdessä CSC:n, OKM:n, SA:n ja HY:n kanssa. [Bibliometriikkaseminaari](#) järjestettiin 12.4.2022.
- FUN osallistui mm. Airut-hankkeen, FinELibin ja Finnan ohjausryhmätyöhön.
- FUN osallistui useaan sidosryhmätapaamiseen vuoden aikana. Sidosryhmien vierailut FUNin kokouksissa:
 - FUN 2/2022 – kokouksessa vierailivat Digivision 2030 hankepäälliköt Tuula Heide ja Sakari Heikkilä.
 - FUN 3/2022 – kokouksessa vierailivat Varastokirjaston johtaja Johanna Vesterinen ja TSV:n avoimen tieteen pääsihteeri Henriikka Mustajoki.
 - FUN 4/2022 – kokouksessa vierailivat FUCION puheenjohtaja Ari Hirvonen ja FUCION työvaliokunta.
 - FUN 5/2022 – kokouksessa vierailivat palvelupäällikkö Mari Aaltonen (Aalto-yliopisto), palvelupäällikkö Elina Kähö (HY), asiantuntija Noora Montonen (Laurea-ammattikorkeakoulu) ja palvelupäällikkö Jukka Rantasaari (TY).
 - FUN 6/2022 – kokouksessa vieraili TSV:n avoimen tieteen asiantuntija Hanna Lahdenperä.
- Lisäksi FUN tapasi vuoden aikana muita sidosryhmiä, mm. UNIFIn toiminnanjohtaja Tanja Risikon ja kehittämispäällikkö Eeva Nyrövaaran.
- FUNilla on edustajia monissa kansallisissa ryhmissä (ks. lista edustajuuksista esityksen lopussa). Edustajat raportoivat vuosittain kuluneen vuoden toiminnasta.

FUN vaikuttaa Sidosryhmätapaamiset

FUNin ja Unifin
tapaamiset:
16.6.2022 ja 19.12.2022

FUNin ja FUCION
tapaaminen
16.9.2022

FUNin ja Digivision 2030
tapaaminen 7.4.2022

FUNin ja AMKITin
tapaamiset:
25.1.2022 ja 6.4.2022

FUNin ja TSV:n
tapaamiset:
2.6.2022 ja 8.12.2022

FUN vaikuttaa

Lausunnot ja kannanotot 1/2

Lausunto opetus- ja
kulttuuriministeriön
ehdotuksesta
kulttuuriperintöstrategiaksi

FUN kommentoi
Tutkimusmenetelmien ja
infrastruktuurien avoimen
saatavuuden osalinjausta

Lausunto standardista SFS
4600 Lajittelu, aakkostus ja
niihin liittyvä ryhmittely

Lausunto standardista SFS
5050 Bibliografinen lajittelu

Lausunto HE 43/2022 vp
Hallituksen esityksestä
eduskunnalle laeiksi
tekijänoikeuslain ja sähköisen
viestinnän palveluista
annetun lain muuttamisesta

Lausunto luonnos hallituksen
esityksestä eduskunnalle
arkistolain ja
Kansallisarkistosta annetun
lain muuttamisesta

FUN vaikuttaa

Lausunnot ja kannanotot 2/2

Lausunto standardin ISO
5127:2017 suomenkielisestä
käännöksestä

Finnish University Libraries'
Network's Statement on
Ukraine

Lausunto ehdotuksesta
hallituksen esitykseksi laiksi
Saavutettavuuskirjasto
Celiasta – työryhmän
raportti

FUN kommentoi kahta tieteen ja tutkimuksen
avoimuutta edistävää osalinjausta
(Kokooma- ja yksittäisteosten avoimen
saatavuuden osalinjaus; Avoimet oppimis- ja
opetuskäytännöt -osalinjaus)

FUN kokeilee ja FUN näkyy

- FUN järjesti sidosryhmille 2.11.2022 webinaarin [Yliopistokirjastot ja avoin julkaiseminen tulevaisuudessa](#). Puhujina olivat mm.:
 - Pierre Mounier, Deputy Director of OpenEdition
 - Sofie Wennström, Researcher, Stockholm University Library
 - Niels Stern, Director of OAPEN
- FUN näkyi ja kokeili, mm. webinaarin järjestäminen, mikä mahdollisti myös kansainvälisten puhujien osallistumisen.
- FUNilla on käytössä Twitter-tili [@FUNFinUnivLib](#) sekä [Facebook-sivu](#).
- Blogissa julkaistiin vuoden aikana FUNin puheenjohtajan kirjoitus Digivisiosta 2030.
- Uutisissa julkaistiin ajankohtaisia päivityksiä FUNin toimintaan liittyen.

FUNin webinaari: Yliopistokirjastot ja avoin julkaiseminen tulevaisuudessa 2.11.2022

Pekka Olsbo,
johtaja:

[Suomen linjaustyö ja avoimuuden linja](#)

Pierre Mounier, Deputy
Director of OpenEdition:

[Looking for policies to support OA Diamond: The harbingers of change](#)

Sofie Wennström,
Researcher, Stockholm
University Library:

[Future of open access and libraries](#)

Niels Stern, Director of
OAPEN:

[Diamonds are ... also for Books. Developments in Open Access Book Publishing](#)

Paneelikeskustelu:

- Jari Ojala, dekaani, Jyväskylän yliopisto
- Jyrki Hakapää, johtava tiedeasiantuntija, Suomen Akatemia
- Nina Nygren, päätoimittaja, Alue ja Ympäristö -lehti
- Minna Abrahamsson-Sipponen, kirjastonjohtaja, Oulun yliopiston kirjasto (FUN)
- Arto Ikonen, palvelupäällikkö, OSC, Jyväskylän yliopisto

FUNin toiminnan tuloksia 2022

- FUNin ja Digivision 2030 hankepäälliköiden tapaamisen tuloksena FUNin työryhmä koosti ehdotuksen oppimateriaaleista Digivision 2030 mahdollistamiseksi.
- FUNille tehtiin viestintästrategia ja viestintäsuunnitelma vuosille 2023–2024.
- FUN edisti toimintasuunnitelman mukaisesti avoimen tieteen ja julkaisemisen keskustelua järjestämällä aiheesta webinaarin sidosryhmille ja FUNin johtajille. Webinaarissa keskityttiin avoimeen julkaisemiseen ja erityisesti timantti OA – malliin.
- FUN otti kantaa hallituksen esitykseen eduskunnalle laeiksi tekijänoikeuslain ja sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta. Lausunnossa korostettiin rinnakkaistallentamisen merkitystä sekä otettiin kantaa tiedonlouhintaan.

FUNin työryhmätoiminnan nostoja vuodelta 2022 1/2

- **Avoimen tieteen ja tutkimuksen kansallinen ohjausryhmän** kehitystyön painopisteinä oli tutkimustietovarantolain tuomien muutosten ja mahdollisuuksien hyödyntäminen, rahoituskokonaisuuden uudistaminen, tutkijan tiedot – kokonaisuuden tarkempi määrittely ja toteutus sekä avoimen julkaisemisen kustannukset - osion julkaiseminen syksyllä 2022
- **Tieteellisten kirjastojen tilastoinnin työryhmä** laati kansallisen ja yhteisen tilastointiin käytettävän formaatin. Työ saatiin valmiiksi joulukuussa. (Työryhmän loppuraportti eduunissa*)
- **Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmän** toimintaan kuului ryhmän laatiman Sisällönkuvailuoppaan päivittäminen sekä aikamääreiden sisällönkuvailuun tarkoitetun aikaontologian julkistaminen.
- **NUAS Library Groupin** kokouksissa käsiteltiin NUASin johtoryhmän kuulumisia, pohjoismaisten tiedekirjastojen ajankohtaisia aiheita sekä suunniteltiin yhteispohjoismaista webinaaria kirjastonjohtajille.

FUNin työryhmätoiminnan nostoja vuodelta 2022 1/2

- **Finna konsortior ryhmän** kokouksissa kuultiin Finnan edistymisestä vision mukaisesti, asiakaskyselyn tuloksista, integroiduista palveluista, vastuullisuudesta ja Finnan 10-vuotisjuhluvuoden 2023 viettosuunnitelmista.
- **Airut-hankkeen** ensisijaisina tavoitteina ovat olleet Varastokirjaston aineiston helppo asiakastoiminen saavutettavuus ja käytettävyys. Käytännössä hankkeessa etsitään korjausta Koha-järjestelmään, koska siitä nykyisellään puuttuu kaukopalvelutuki. Jatkoa suunnitellaan ainakin alkuvuodeksi 2023.
- **Kansalliskirjaston johtokunnassa** on viime kaudella valittu uusi ylikirjastonhoitaja. Uudeksi kansalliskirjaston ylikirjastonhoitajaksi valittiin Kimmo Tuominen. Myös uusi johtokunta kaudelle 2022–2026 aloitti toimintansa, ja Kansalliskirjaston tulevaisuuden kannalta erittäin merkittävän asian käsittely aloitettiin vuoden viimeisessä kokouksessa, kun Opetus- ja kulttuuriministeriön konsernin kehittämishankkeen loppuraportti oli valmistunut.

FUNin edustukset 1/3

- Airut-hankkeen ohjausryhmä (2022, Varastokirjasto): Eevaliisa Colb (HY), Hannu Markkanen (JYU)
- Avoimen tieteen infrastruktuurien kokonaisarkkitehtuuri (2021–2022): Riitta Lähdemäki
- Avoimen tieteen ja tutkimuksen kansallinen ohjausryhmä (2021–2022): Minna Abrahamsson-Sipponen
- FinELibin lehtipakettineuvottelujen OA-strategiaryhmä (2020–): Minna Abrahamsson-Sipponen, Kimmo Tuominen (31.5.2022 asti); Ulla Nygrén (1.6.2022 alkaen)
- FinELibin ohjausryhmä (2021–2024): Tommi Harju ja Susanna Parikka, varajäsenet Ulla Nygrén ja Kimmo Tuominen (31.5.2022 asti), varajäsenet Ulla Nygrén ja Ari Muhonen (1.6.2022 alkaen)
- Finna-konsortio-ryhmä (2022–2024): Susanna Parikka, varajäsen Tiina Jounio (OY)
- Finn-ARMA-verkoston yhteistyöneuvosto (2022): Ari Muhonen
- Finto-palvelun ohjausryhmä (2021–2024): Tiina Järvinen
- Julkaisufoorumin ohjausryhmä (2020–2023): Riitta Lähdemäki
- Kansalliskirjaston johtokunta (1.4.2022–31.3.2026): Pekka Olsbo, varajäsen Anne Lehto

FUNin edustukset 2/3

- Kirjastot.fi-koordinaatioryhmä (2020–): Minna Abrahamsson-Sipponen
- Kuvailevan metatiedon asiantuntijaryhmä (KUMEA) (2022–2023): Pia Backman (ÅA), Ville Huhtala (HY), Katja Hyvärinen (UEF), Anne-Mari Salmela (UTU)
- Kuvailustandardiryhmä (Kusti) (2022–2023): Maria Kovero (HY), Hannu Markkanen (JYU)
- Melindan ja kuvailuyhteistyön ohjausryhmä (2021–2024): Tommi Harju ja Miia Willman
- Musiikkiaineiston kuvailun asiantuntijaryhmä (Muusa) (2022–2023): Ilkka Haataja (Taideyliopisto)
- Opinnäytetöiden avoimen saatavuuden osalinjausta luonnosteleva työryhmä (2022–): Matti Raatikainen ja Merja Kallio (Tritonia)
- NUAS (Det Nordiska Universitets Administratörs Samarbetet), Library Group: Anne Lehto ja Susanna Parikka
- Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmä (2022–2023): Ilkka Haataja (Taideyliopisto), Maria Forsén (ÅA), Jaakko Tuohiniemi (HY), Liisa Hilander (UTU), Tarja Turunen (UEF)
- Tieteellisten kirjastojen tilastoinnin asiantuntijaryhmä (2022–): Päivi Lammi (HY), Kaisu Kesonen (TY), Tiina Jounio (OY)

FUNin edustukset 3/3

- Toimijakuvailuverkosto (TOIKU) (2022–2023): Ilkka Haataja (Taideyliopisto), Tuula Harmoinen (JYU), Jaakko Tuohiniemi (HY), Päivi Wendelius (OY)
- Tutkijan vastuullisen arvioinnin ohjausryhmä (2021–2024): Johanna Lahikainen (HY)
- Tutkimushallinnon tietovirtojen ja tutkimustietovarannon ohjausryhmä (2021–2024): Tiina Järvinen, varajäsen Riitta Lähdemäki
- Varastokirjaston johtokunta (1.3.2022–28.2.2025): Anne Lehto

FUNin työryhmät 2022:

- FUNin digivisiotyöryhmä: Ari Muhonen (pj.), Anne Lehto, Susanna Parikka ja Mari Aaltonen (Aalto)
- Viestintätyöryhmä: Minna Abrahamsson-Sipponen (pj.), Miia Willman ja Anu Keinänen (siht.)
- Webinaarityöryhmä: Pekka Olsbo (pj.), Ari Muhonen, Miia Willman ja Anu Keinänen (siht.)